

Makói Független Újság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
Dr. KISS PÁL

Alapította:

DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN
Fél évre 7 korona | Egy hora 1 Kr20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN
Fél évre 14 korona | Egy hora 1 Kr20

Német vezérkar legújabb jelentése.

BERLIN, március 9.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadsereg:

Tüzérségi tevékenység széles arcvonalon újra csak Champagneban fokozott ahol másutt sűrűbbé vált a tüzelés csak kis harci tevékenységek előkészítésére vonatkozott, úgy mint az ellenség részéről Mitschátetől nyugatra roham osztagaink benyomultak az angolok állásába s 376 fogollyal, 2 gépfegyverrel és 1 aknavetővel tértek vissza. A Somme területén több ízben felderítő csapatok kisebb összeütközésére került a sor, 15 angol maradt fogolyként kezünkön. Champagneban franciák pergőtűz után megtámadták azokat az állásokat amelyek Vipontól délre tőlük febr. 15-én elfoglaltunk a 185-ös magaslatot néhány árokból és a Champagne majorba sikerült lekik benyomulni, különben mindenütt visszavertük őket, a vidéket uraló 185-ös magaslaton fekvő árokrészeket újra birtokunkba vettük, a mélyen fekvő majori ellenség tartja. A Mass balpartján este a franciák 301-es magaslat déli lejtőjén levő állásaink ellen támadást intéztek amely azonban meghiúsult. Az arcomti erdőben egyidejűleg végrehajtott vállalkozásunkkal anélkül hogy veszteséget szenvedtünk volna 6 foglyot, 2 gépfegyvert szállítottunk be.

Keleti harcok:

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala: Lényeges esemény nem történt.

József főherceg vezérezredes hadserege:

A Trojus és az Uz völgy között csapataink rohammal elfoglalták a Magyaros hegygerincet és az oroszok szomszédos erősen elsáncolt állásait 4 tisztet, 610 főnyi legénységet elfogtunk több gépfegyvert és aknavetőt zsákmányoltunk.

Mackensen vezértábornagy hadserege: a Macedon harcvezetése a helyzet változatlan.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya)

Hazaárulók bűnhődése

Kémkedésért kilenc
halál ítélet

Pop Dávid szászhermányi görögkeleti román lelkész és Bojta Szpiridon volt brassói szolgabíró, később ügyvéd jelöltet s hét társukat kötél által való halálra ítélte a kolozsvári honvédhadosztálybíró-ság kémkedés miatt. Pop és Bojta a román invázió előtt valóságos kémhálózatot szerveztek Erdélyben. Ők és társaik, mint a határszéli községek lelkészei és tanítói, a környéken folyó katonai előkészületekről pontos értesítéseket adtak a román hadvezetőségnek. Megszerezték az Erdélyre vonatkozó összes katonai fényképeket, fényképeket szolgáltatottak a fontos hadműveleti pontokról és védelmi műveletről. Pop, mint a kémszervezet főnöke, bőven jutalmazta azokat, akik munkájában segítettek.

A bűnpörnek összesen tizenhat vádlottja volt. Pop Dávid lelkészen és Bojta szolgabíró kivül a katonai btk. 322. paragrafusába ütköző kémkedés bűntettében marasztalta el a bíróság a következő vádlottakat: Komán János, Kriszteleán Romulusz barcarozsnyói igazgató tanító; Dán Pompilius zernesti igazgató tanító; Muntean Zachariás dr. gyulafehérvári ügyvéd. Pop Viktor gyulafehérvári gyógyszerész, Baka Komán paplókai gör. keleti lelkész, Hamza Miklós vidombaki gör. tanító. Mind a hetet kötél általi halálra ítélték.

Bűnszék mondta ki a hadbíró-ság a btk. 323. paragrafusába ütköző kémkedésnek hadi előkészület idején elkövetett bűntettében Nán János barcarozsnyói görögkeleti lelkész, Neágovics György magyarbodzai görögkeleti lelkész, Mudrcj János magyarbodzavámi görögkeleti tanító és segédlelkész, Popescu Romulusz, a nagy-szebeni Allina tisztviselőjét, Grecean Demeter szászhermányi lelkész. Neágovicsot 3 évi, Nánt 3 évi, Mudrcjt 2 évi, Popescut és Grecean 8-8 havi súlyosított börtönre ítélte a hadbíró-ság. Suciu Jánost és Popovics Józsefet pedig fölmentette.

A védők semmisségi panaszának bejelentése után Váradi Aurél dr. kéri Grecean Demeter, Popescu Romulusz, Popovics József és Suciu János szabadlábba helyezését, amit az ügyész, a védő szövetségnek nyomban bejelentett semmisségi panaszára való tekintettel ellenez. A bíróság határozat hozatalra vonult vissza, amely után úgy határozott, hogy helyt adva az ügyész érveinek, Popovicsot, Grecean, Popescut és Suciu nem helyezi szabadlábba. Ezután a honvédbíró-ság kegyelmi tanácsa alakult át, amelynek titkos határozata után Szabó vezredes elnök a fő tárgyalást befejezettnek nyilvánította.

— Lemondott az ipariskolai bizottság elnöke. Madzar Gusztáv főgimnáziumi igazgató ma bejelentette a városnál, hogy az ipariskolai bizottságnál viselt elnöki és bizottsági tagsági állásairól lemond.

Az ellenzéki pártok és a koncentrációs kabinet.

Politikai körökben — munkapártos és ellensékes egyaránt — az érdeklődés előtérbe lépett a koncentrációs kabinet kérdésére. Ellenőrizhetetlen hírek kergetik egy másikat, melyeket a „beavatottak” azok egymásnak tovább. A koncentrációs kombinációkat nagyon felélénkítették azok a beszédek, amelyekről arról a kérdésről gróf Andrássy Gyula, gróf Apponyi Albert és gróf Károlyi Mihály a Házban mondtak.

Gróf Andrássy Gyula és gróf Apponyi Albert soha sem titkolta, hogy az ország érdekében szükségesnek tartják az összes tehetőségek egyesítését, gróf Károlyi Mihály azonban egész az utóbbi napokig távol állott attól a megállapítástól és csak február 26-án a képviselőházban fejtette ki azt a véleményét, hogy a nemzet legteljesebb erőfeszítése érdekében ő is szükségesnek tartja a koncentrációs kabinet megalakítását.

Gróf Andrássy Gyula megállapítása szerint a személyi kérdést ez vette fel, a ki először mondta, hogy elvi kifogásom nincs, de én kívánok miniszterelnök maradni.

Munkapárti körökben Andrássy megállapításával szemben azt mondják, hogy amikor a koncentrációs kormány alakítása szóba kerül, a jelenlegi kormány összes tagjai a legnagyobb készséggel hajlandók voltak társajukról lemondani azonban valamennyien egyetértettek abban, hogy a koncentrációs kabinet csak úgy alakulhat meg, ha annak gróf Tisza István lesz az elnöke. Munkapárti körökben szerint nem Tisza István volna előtérbe a személyi kérdést, hanem a munkapárti ragaszkodott Tisza István személyéhez.

Hogy a koncentrációs kabinet mikor vagy egyáltalán aktuális lesz, arra beavatottak sem tudnak határozott választ adni. Különböző fesszék, különböző politikuskokat kombinálnak az új kormány elére.

Némelyek gróf Zichy János nevét emlegetik, a ki állítólag nemrég volt is különkitalgatáson ő felségénél, mások Wekerle Sándorra gondolnak a ki már egy ízben volt koalíciós miniszterelnök.

A munkapárt többsége, a mely az idő szerint nem akar tudni a koncentrációról és teljes bizalommal ragaszkodik Tisza Istvánhoz, fajt nemcsak azelőtt legszívesebben gróf Khuen-Héderváry Károlyi István az új alakulás élén mint a kinek a munkapártban legtöbb személyes híva van.

Annai bizonyos, hogy a koncentrációs gondolatok a politikai megbeszélések körpontjába kerültek.

A makói mezőgazdasági munkabizottságok

Két bizottság működik

Makó város tanácsa most alakította meg a mezőgazdasági munkabizottságokat, melyek gondosa: fognak felügyelni arra, hogy egyrészt minden falpalatnyi föld meg legyen munkálva, másrészt segítségére lesz különösen a halászcsaládnak, akik önhibájukon kívül nem tudják megmunkálni földjeiket.

A mezőgazdasági munkabizottság tagjai valamennyien olyan makói emberek közül vannak összeválogatva akiknek mindegyike hivatását komolyan fogja fel s aki iránt bizalommal lehet.

Makó városa két kerületre van osztva. Az egyik kerület elnöke Gorcsa Péter városi tanácsjegyző, tagjai Nagy István és Nagy Antal fogyasztási ügyvezető.

A másik bizottság elnöke Pák Kálmán gazdasági tanácsnok tagjai Biró Sándor és Veres Sándor.

A mezőgazdasági munkabizottság már meg is kezdte működését.

A királyi pár Budapesten

Károly király és Zita királyné, udvartartással együtt ma reggel Budapestre érkezett. Miután nem volt hivatalos fogadtatás, a kormány és a katonai hatóság képviselőiben nem volt senki a pályaudvaron.

Károly király leugrott a vagon lépcsőjéről, lesegítette feleséges hívesét s azután szalutálva, elobb Zágonyi Samu századosnak, a nyugati pályaudvar katonai állomásparancsnokának a jelentését hallgatta

meg, azután Tolnay Kornállal fogott kezet, majd Bircy István polgármesterhez lépett, akivel feltűnően hosszú ideig beszélgetett.

A felség között a polgármesterrel, hogy ő is, hogy ismét Budapestre jött. Azután a szomszédokról beszélt. A felség az ezután a szegény nép ellátása s elsősorban a lisztadagolások és a huskérés iránt érdeklődött és megkérdezte azt is, hogy a népkönyhák jól működnek-e. A polgármester azt felelte, hogy huskészesen van, csak az a baj, hogy drága. A szegény néposztálynak elsősorban megfelelő lisztmennyiségre van szüksége és a főváros azt az óhaját fejezte ki, hogy a lisztadagokat a jövőben se kisebbítsék, mert a kenyér a szegény néposztály legszükségesebb és legolcsóbb tápláléka.

Zita királyné mosolyogva fogadta az urak üdvözlését és szintén beszélgetett rövid ideig mindegyikkel.

A király a mai napot kihallgatásokkal töltötte el.

Este félizkor a királyi pár elutazott Erdélybe.

NAPI HIREK

— Zeppelin gróf meghalt. Zeppelin gróf egyik szanatóriumában tudó gyuladásban meghalt Zeppelin gróf a háborúnak egyik nevezetes férfia volt. Ő fedezte fel, helyesebben: tökéletesítette a Zeppelineket. Évtizedek óta szíves kitarással fáradozott az óriási léghajók tökéletesítésén. A Zeppelinek rendeltetése ma nagyjelentőségű, kivált a földterítésben. Angliának sok kellemetlenséget okoztak és a Zeppelinek nagyban hozzájárultak a német flotta győzelméhez, a skagerraki csatában.

— Az állandó választmány ülése. Makó város állandó választmányának szombat délelőtti tárgyalásán, melyen a helyi közgyűlés tárgyait készítik elő.

— Megkezdték a választók összehívását. A képviselő választókat összehívó küldetés megkezdte munkáját a választók névjegyzékének összeállítására vonatkozó-

lag. Még egy ízben megítélük, hogy az a munkálkodás nagyon hiábavaló dolog mert hisz a választók legnagyobb része odavan.

— A vízben fulladozó Honvédért már megtörtént az első komoly lépés. Amintek Mészárosra a kiváltásról a májval még a holnapi napon megkezdődik az ideiglenes segítése. Ugyanazok serényen fejték az árkolási munkálatok is. A munkálatokat Kovács — városi mérnök vezeti. Ha az időjárás továbbra is kedvező marad úgy reméljük van arra, hogy a kiváltás nagyban elősegítse a Honvéd vízellenállását, de ez a segítség csak ideiglenes. A komoly a végleges ámentesítésnek ezután már nem szabad egy percet sem késni.

— Fontos tudnivaló a menekülteknek. Miután a belügyminiszter már intskedett a petrossányi és vultányi menekültek visszatartásához szükséges személyi és tehér vonatoknak Makóra való irányításáról is azoknak megérkezése minden órában várható, ezért felhívatauk az összes honvádrármaggyal menekültek, hogy a vonatok is könnyen és rövid idő alatt összköszönő bepakolás végett már most sürgősen jelentkezenek a szükséges utasági igazolványokat Tazács János detektívnek a hivatalos órák alatt. A bonyad megyeiek most már kötelesek lennek haza térni s az hatóságilag részükre ide rendelt kocsiokon. A podgyászának a vasútra való beszállításához fuvarkocsik iránti bérletnek ugyanott terjeszthetők elő.

— A kukorica új betegsége. A földművelésügyi miniszter értesítette a törvényhatóságokat, hogy a tengerit egy újja betegség támadta meg a tengerimoly, melynek pilléje a koróba, csutkába és a csomóba helyezi el tojásait és ennek pilléje tavasszal elhagyván ezt a helyi szállását, az újvető tengerit támadja meg. Ahol az állami rovarszani intézet a tengerimoly jelentését megállapítja ott annak itása kötelező.

— Be kell szállítani a rézből készült vízmelegítőket. Ertesítetik a községek, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter rendelete értelmében a lakóhelyekben levő vörösrézből való vízmelegítőket halszátkéntani beszállítatandók a hivatalos órák alatt a városházán a gazdasági tanácsnokinál. Ahik a rendelkezések eleget nem tesznek a törvény szerint büntetettek.

— Katonai rendelkezések Korlátosak az itthon levő katonák kitüntetését. A honvédelmi miniszter ugyanis — mint a „Külügy-Hadügy” értesül — rendelkezést adott ki amely szerint a mögöttes országrészben azok, akik már kaptak valamely kitüntetés hadidiszimónnyal, újabb kitüntetésre további intskedésig nem terjeszthetők elő. — A hadügy-

Adakredőnyük önműködővel minden nagyságba kaphatók Párfőcsőre

arbitrater megengedte, hogy a zsidó vallású katonák ott ahol mosatáslyonként legalább százan vannak, rituális módon elkészített ételmezt kaphatnak. Az így készülő ételmezt szükség esetén főzőedények költségeit azonban a zsidó hitközségnek kell fedezni.

A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a legénységbeni önálló mosdógárdák és előbirtokosok, valamint azok fiai, legközelebbi menetszolgálatok időpontja megengedik, március 1-től kezdve szabadsághoz. A szabadságot hibáztatás nélkül kell kérni.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak öv. Hári Istvánné Bódi Zsuzsanna 87 éves, Sirokmau József 80 éves, öv. Vidács Ferencné Szabolcsovics Paulina 45 éves, Argyelán Pál 40 éves, Osztróty Demeter 16 éves.

— Megindult a kávéimport. A magyar Kávéközpont számára nagymennyiségű kávé van bevezetve Hollandiából. A hollandi készletekből a központi határnak számára engedélyezett kontingens behozatalának megkezdését addig a sponhíány és vagonhiány késleltette, úgy hogy újabban valami 12 vagon érkezett Németországba, amelyből a magyar fogyasztás számára csak három vagon jutott. A legutóbbi napokban éppen nagyobb arányokban indult meg az import, még pedig közvetlenül Magyarországra. A részletekre lekötött hollandiai kávéból legutóbb nagyobb tételeket indítottak utnak, amelyek mekkorára most már csak a pórkávé égdése.

— A legboldogabb asszony. Ugye mindenki kíváncsi rá, hogy ki is a legboldogabb asszony? Megtalálja erre a feleletet, ha elmegy az Uránia színházba, és megnézi azt a csodás Nordisk képet, amely a szombati előadás műsorának fénypontja. A nagyszerű kép 3 felvonáson keresztül fogja szórakoztatni a közönséget és a gyönyörű képen kívül még pompás kiegészítő műsor nyújt elsőrendű szórakozást.

REGÉNY

Egy világhírű művelet.

(1505)

125. fejezet.

Oroszlán és bika!

Egy ideig farkas szemet nésték egymással, aztán összeszaptak. A puszták fia gyors vylt miat a viláma és sikamlós, mint az angolna. Bámulni lehetett, hogyan forgatta ki minden eszefogásából a birkát.

Óriási lármra, tapsvihar sugott, a készség felállva tombolt és bátorította a puszták fiát...

A csatánai bika szinte bögött dühében, s orkát meg se bírta

jó szarral kapni — már a végső fortélyhoz volt kénytelen nyulni — de ime a puszták fia egy mérősz fogással úgy megingatja a birkát, hogy az elveszti az egyensúlyt; ekkor egész erejével ráveti magát és lenyomja.

Mabár csak egy szempillantásig is, de európa legyőzhetetlen birkozójának mindakét válla oda ért a prézai földhöz.

Emberi toll nem képes leírni azt az óriási rivalgást, ami most következett. Az emberek rokdéti erditották magukat, ki lábával, ki ökélével verte az földpadot, a hölgyek kardókat lobogtatták, a puszták fia nem győzte hajlongással.

Ekkor egyszerre egy tündéri szépség jelent meg előtte, egy pyónörű szőke leány, ki díszes babérokosorút nyújtott át neki.

Pécsy Mihály egészen meg volt hatva, midőn átvette a koszorút. Száméba nézett a leánynak és e pillanatban úgy volt, mintha egy különös érzés csapna szívébe.

Az a nézés, az a tekintet, melylyel a szép ismeretlen ránésett, többet ért neki, mintha most egy rakás kincset tettek volna lábai elé.

(Folyt. köv.)

Eladó egy hasas tehén dái tanya 10. sz. alatt Nagy Jánosnál.

Öv. Szabó Pálné

eladja szabadából, a Kálvária utca 2 számú HÁZAT több mint 900 négyzetméter területtel. Ugyanott 1 új emeletes, elrendezésű kávéház, feltűnő deszkák, fű és kőműves szerszámok vannak eladók

Házelasás.

A Dask Ferenc utca 53. számú Baranyi-képe ház több mint 1000 négyzetméter területtel, kőműves munkával. Értkezni lehet Uri utca 36. sz.

POOR ENDRE

gyógykezelésnél kapható készlet

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztonságosan ható arcbalmasz szar: szappan, májolt, aró, késztörőesség és mindenképp bőrtisztítatlanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajjuttató szer.

Ára: Vilma-crém 1 korona, Vilma-hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill, Hajjuttató 1 K. Ezek pipaszerek több kitaláláson keresztül kaphatók.

Lapkiadókat felvevőnek a kiadóhivatalban.

Kukorica föld

feles művelésre kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Száraz és egészséges

kukorica szár

eladó besonulás miatt Földet átadás mellett

Szugolyban nagy és fél méter föld

vizmentes helyen szép gyümölcsfákkal és szőlővel, egy rész üres föld eladó, vagy kiadó. Ugyanott egy kis borjas tóhán is eladó. Kálvária utca 100. szám alatt.

A Makói Öreggyűző Hegy (el) mint szövetkezeti, (Magyar) utca, makói takarékpénztár (épület) ajtóján megnyit

zálogintézet

az legmértékesebb kamattal és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad öltöztetésekre, arany és ezüst-ékszerekre, értékpapírokra, sorsjegyekre és egyéb ingóságokra.

Takaréktári osztály kölcsönöket folyószámla előnyös kamattal és tisztelettel feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kölcsönösre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig i. a. 3—6-ig.

Ráczay Ferenc

tanítja, hogy nála állandóan arany-ékszerek, sorsjegyek lehet kapni, úgy kisnyelben, mint nagyban. Értkezni lehet Vársárhelyi vendéglőjében.

Egy 14-15 éves

leány fizetéssel

felvétetik a

„Makói Független Újság” nyomdájában.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy mindefféle kész

BUTORT

jutányos áron kapható, valamint csak butorok átfestéséi is olcsón elválthatok Tisztelettel:

Öv. Vári Józsefné Makó, Vársárhelyi utca 16 szám alatt.

Makói Uránia Színház

Telefon szám: 181

Szombaton, március 10-én

A legboldogabb asszony

Dráma 3 felvonásban.

Katonák őrmestertől letelé a jegy felét fizetik, kivéve vasárnap este

Két butorozott szoba, szonai kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

Eladó föld.

A Bánomban levő, 1100 négyzetméter területű, hórével bevetett földem, amely hűzhelynek is alkalmas, egy része a Tompa utcába esik, örökös ELADÓ. Értkezni lehet a tulajdonossal

Kocis Károly

Kálvária utca 7 szám a.

Vekente utca új vásártér, lókorhízi, szonai szonai 47 új szám alatt levő

három szabadterület eladó.

Értkezni lehet a fenti szám alatt a tulajdonossal.

Haszonbérbe adandó

nyári használatra 10 hold hercegi Gacsibába. Értkezni lehet:

Katona Imrével. Iskola u. 27

Méhészek!

Országos egyesületi hármak, kettesek, egyes békelt kaptárak keretekkel együtt eladók, esetleg méhek cserélek. — Galambok eladók. — Értkezni lehet minden délután GUSEÓRERENC Makó, Hold u. 5.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóban.

Értesítés.

koronák, hídak, egész fog-
sorok, szájpadlás nélkül, arány-
ból, platinából

fogtömések

...amalgámból és a fog-
szívvel azonos porcellánból.
...fogak elmozdítását, fogak
...és hídak fogsorok
...23 éves
...gyakorlatom alatt
...Buda-
...és
...tapasz-
...
...ezen szakmában a
...közönség becses
...ajánlom.

Teljes tisztelettel:

SPRESS György

...fogtechnikus, Uj-
...házm-tel ház, Makón.

Disztemetkezési vállalat.	
KISS KÁROLY disztemetkezési vállalata.	
Makó	Eötvös
<p>Temetések rendezését a leggyorsabbal a legpompásabb kivitelig pontosan és jutányos áron végezem. Ravatalházak pompás elrendezése! Hirc és kárpászó raktár!</p> <p>Gyász esetekben tessék teljes bizalommal fenti céghez fordulni.</p>	
Pontos kiszolgálás.	

Marhabört,

lőbört, juhbört, nyulbört, bárány-
bört, csirkébört és mindenfajta
börtöt és gyanjút, a legma-
gasabb napi áron veszek.

Löwenstein Armin

Deák Földes- u 48 szám.
Fácska Termelés mellett.

Tudomására hozom a t.
gazdaközönségnek, hogy a

manilla-fonál

eladását megkezdtem.

Miután az anyaghiány miatt igen
kevés készlet áll rendelkezésemre,
szíjértékekben ajánlom, míg a
készlet tart, hogy szükség esetén
beszeressék. Tisztelettel **KISS**
LAJOS, a bírósággal szemben

Jó házból való

fiu tanulónak

felvétetik a

Makói Függet-

len Ujság

nyomdájában

Makói Független Ujság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefonszám 124.